

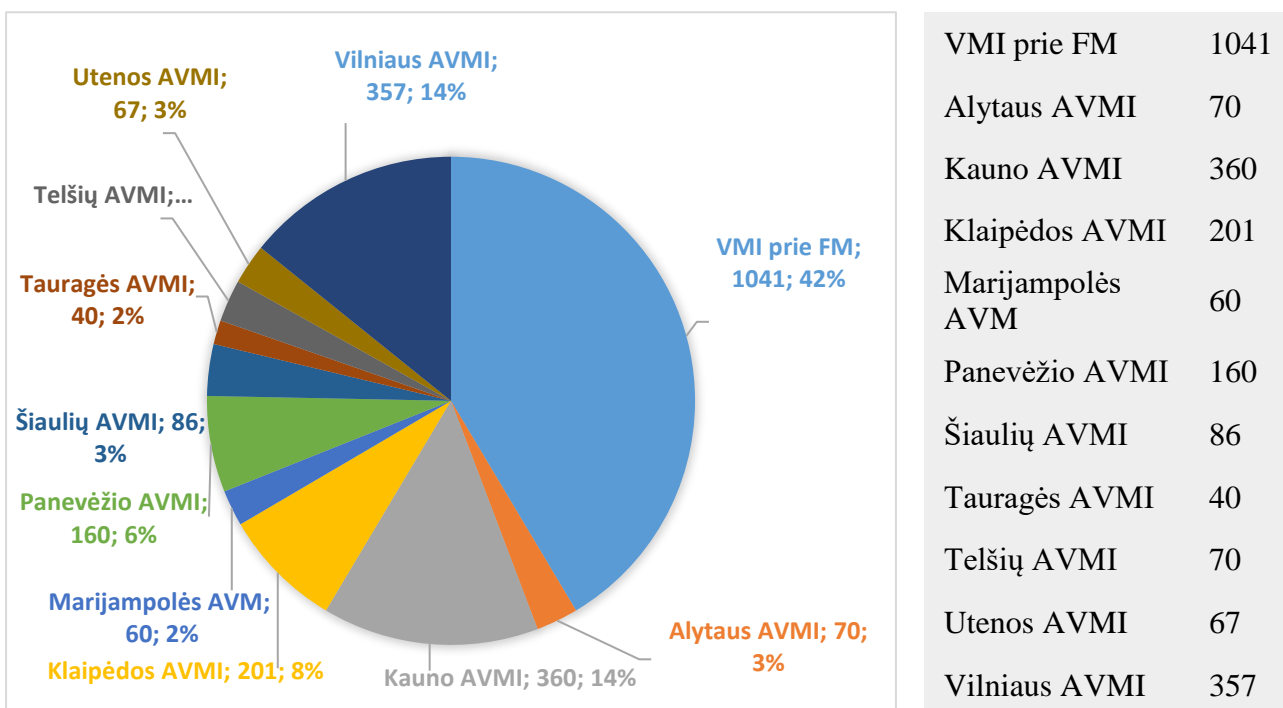
VMI TOLERANCIJOS KORUPCIJAI INDEKSO 2016 M. TYRIMO REZULTATAI

2016 m. II ketvirtį Valstybinėje mokesčių inspekcijoje prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir apskričių valstybinėse mokesčių inspekcijose (toliau kartu – VMI) buvo atliktas tyrimas, kurio tikslas – nustatyti koks yra VMI tolerancijos korupcijai indeksas, t. y. koks yra VMI valstybės tarnautojų / darbuotojų bendras požiūris į korupciją, kiek plačiai paplitęs šis reiškinys ir koks VMI valstybės tarnautojų / darbuotojų santykis su korupcinio pobūdžio apraiškomis.

Siekiant kuo tiksliau nustatyti bendrą VMI tolerancijos korupcijai indeksą **anoniminė** tyrimo anketa buvo pateikta visiems VMI dirbantiems valstybės tarnautojams / darbuotojams (toliau – respondentai).

Anketai užpildyti buvo skirta 18 darbo dienų, t.y. nuo 2016-05-18 iki 2016-06-10.

Tyrimo metu **2512** respondentų užpildė anoniminę tyrimo anketą, t.y. tyrime dalyvavo **79,8 %** VMI valstybės tarnautojų / darbuotojų iš visų 3147 VMI sistemoje dirbančiųjų (**20,2 %** VMI valstybės tarnautojų / darbuotojų dėl įvairių priežasčių, tokių kaip laikinojo nedarbingumo, ilgalaikių ar trumpalaikių atostogų, tyrime nedalyvavo).

Tyrimo anketa sudaryta iš 13 klausimų (1 Priedas), iš jų:

- ➔ 4 klausimai, susiję su informacija apie respondentus (kur respondentai dirba, jų darbo trukmė VMI, respondentų išsilavinimas bei respondentų amžius);
- ➔ 8 klausimai, susiję su respondentų požiūriu į korupciją bei korupcijos prevenciją;
- ➔ 1 atviras klausimas, skirtas respondentams, norintiems pateikti pasiūlymus bei pastabas dėl korupcijos prevencijos VMI.

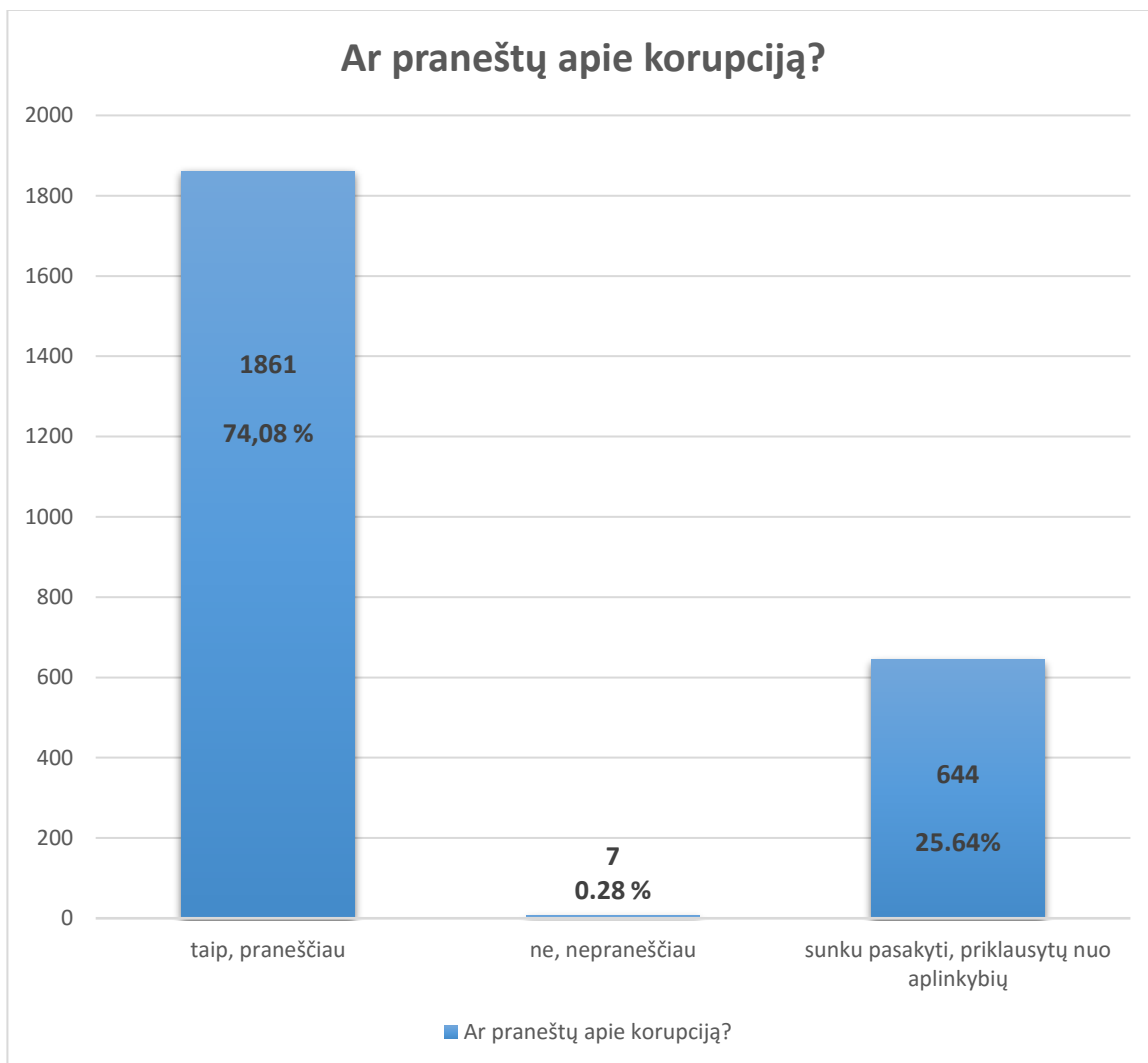
I DALIS RESPONDENTŲ POŽIŪRIS Į KORUPCIJĄ BEI KORUPCIJOS PREVENCIJĄ

1. AR RESPONDENTAI PRANEŠTŲ APIE KORUPCIJĄ?

74,08 % arba **1861** respondentas nurodė, kad **praneštų** apie jiems žinomą korupcijos atvejį.

0,28 % arba **7** respondentai nurodė, kad **nepraneštų**.

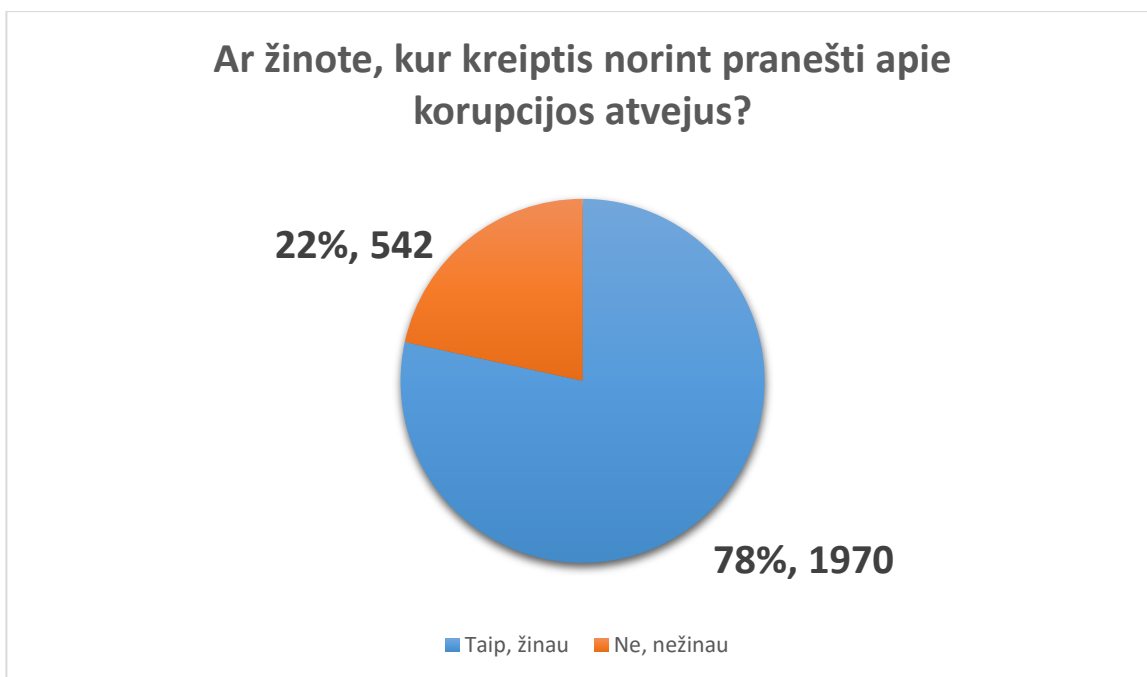
Ketvirtadalis respondentų, t.y. **644** arba **25,64 %**, **nežino ar praneštų**, nurodė, kad tai priklausytų nuo aplinkybių.

2. AR RESPONDENTAI ŽINO, KUR KREIPTIS, NORINT PRANEŠTI APIE KORUPCIJOS ATVEJUS?

78 % arba **1970** respondentų nurodė, kad **žino, kur kreiptis** norint pranešti apie korupcijos atvejus.

22 % arba **542** respondentai nurodė, kad **nežino kur kreiptis** norint pranešti apie korupcijos atvejus.

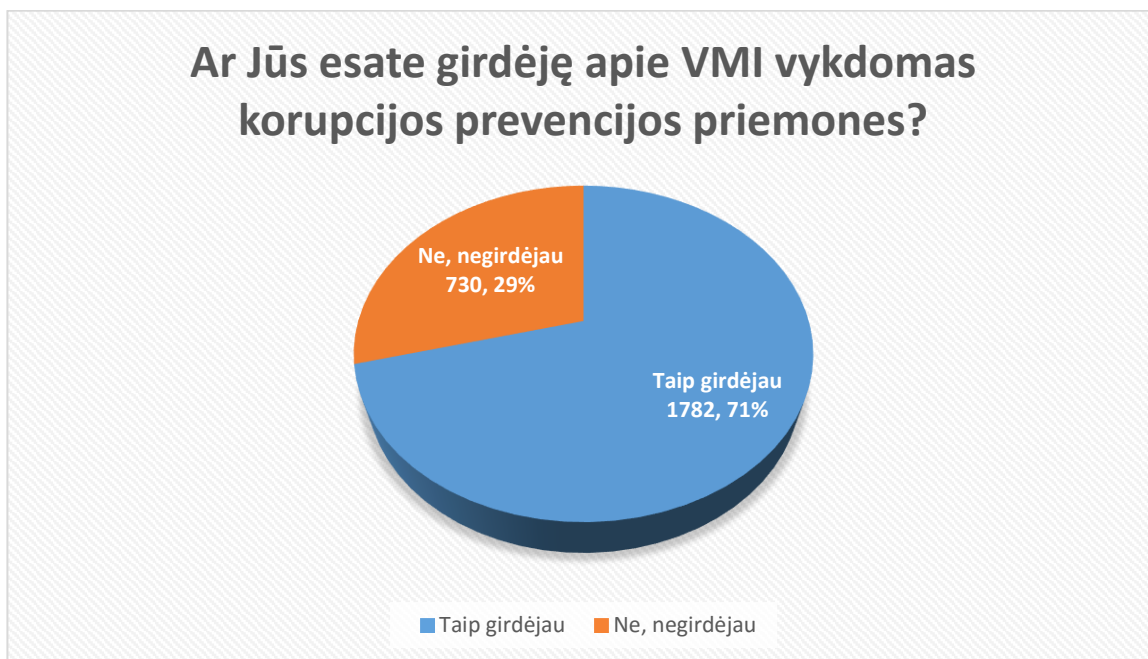
Respondentai, kurie nurodė, jog žino, **kur reikėtų kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejus**, į atvirą klausimą „Irašykite, kur reikėtų kreiptis“, dažniausiai atsakė, kad kreiptųsi į:

- VMI prie FM Vidaus saugumo skyrių;
- Specialiųjų tyrimų tarnybą (tel.: (8 5) 266 3333, el. paštu: pranesk@stt.lt);
- tiesioginį vadovą;
- praneštų VMI pasitikėjimo telefonu 1882.

Kai kurie respondentai nurodė, kad kreiptųsi į VTEK, FNNT, policiją, teisėsaugą, prokuratūrą, skambintų telefonu 112 ir kt.

3. AR RESPONDENTAI YRA GIRDĖJĘ APIE VMI VYKDOMAS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONES?

71 % arba **1782** respondentų atsakė, kad **yra girdėję** apie VMI vykdomas korupcijos prevencijos priemones.

Respondentai, kurie yra girdėję apie VMI vykdomas korupcijos prevencijos priemones, dažniausiai minėjo šias:

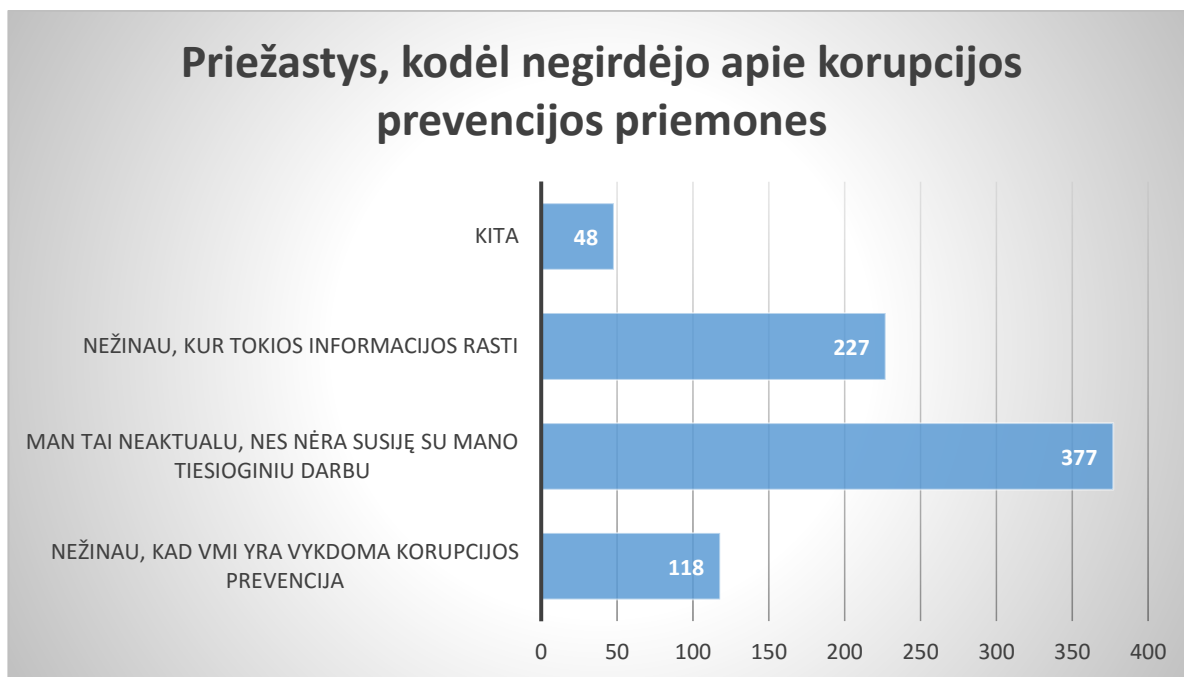
- teisės aktų projektų vertinimas antikorupciniu požiūriu;
- kovos su korupcija programos (daugelis respondentų žino, kad VMI turi pasitvirtinusi korupcijos prevencijos programą);
- veiklos sričių antikorupcinė analizė ir vertinimas;
- mokymai, seminarai;
- sudarytos galimybės tiek mokesčių mokėtojams, tiek VMI darbuotojams pranešti apie galimą korupciją (pasitikėjimo telefonas, programėlė „Pranešk“, fizinės pašto dėžutės ir kt.);
- korupcijos atvejų viešinimas, veiklos procesų skaidrumo užtikrinimas;
- informavimas apie taikomą neteisėtą poveikį;
- VMI valstybės tarnautojo elgesio kodeksas;
- Viešųjų ir privačių interesų deklaravimas.

Taip pat tyrimas parodė, kad respondentai korupcijos prevencijos priemonėms **klaidingai priskiria** tokias priemones kaip:

- vykdomus projektus: „Stop šešėliui“, „Baltieji chalatai“, „Šioje šalyje nėra vietos šešėliui“, „Neimk vokelio“, „Pranešimas 911“;

- informacinių sistemų saugos bei duomenų saugos priemones, „Švaraus stalo ir ekrano politikos“ įgyvendinimui skirtas priemones, VMI informacijos saugumo valdymo sistemą (ISVS).

29 % arba **730** respondentų nurodė, kad **nėra girdėję** apie VMI vykdomas korupcijos prevencijos priemones, **15 %** arba **377** respondentai kaip pagrindinę priežastį, kodėl jiems neteko girdėti apie VMI vykdomas korupcijos prevencijos priemones, nurodė, kad „*Man neaktualu, nes nėra susiję su mano tiesioginiu darbu*“.

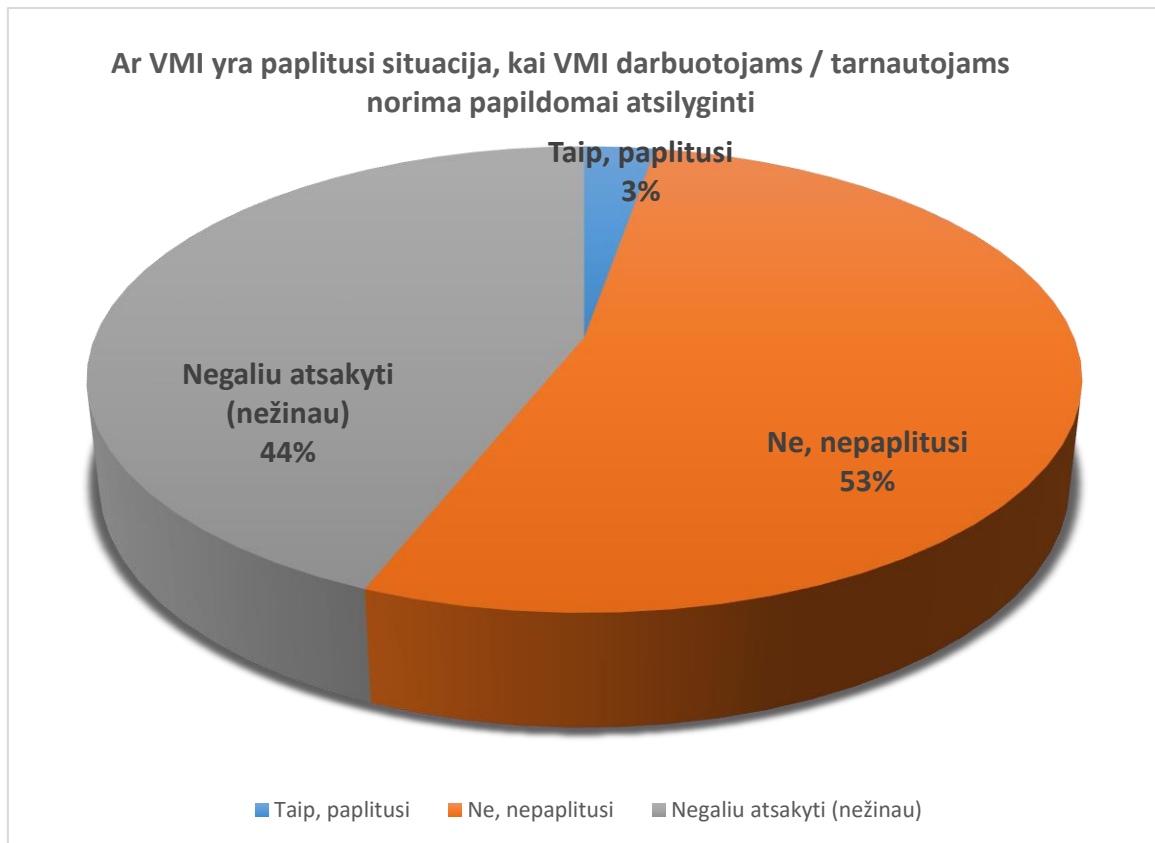

4. AR VMI YRA PAPLITUSI SITUACIJA, KAI VMI DARBUOTOJAMS / TARNAUTOJAMS NORIMA PAPILDOMAI ATSILYGINTI?

53 % arba **1340** respondentų mano, kad VMI **nėra paplitusi** situacija, kai VMI darbuotojams / tarnautojams norima papildomai atsilyginti.

44 % arba **1103** – **nežino (negali atsakyti)**, ar tokia situacija paplitusi.

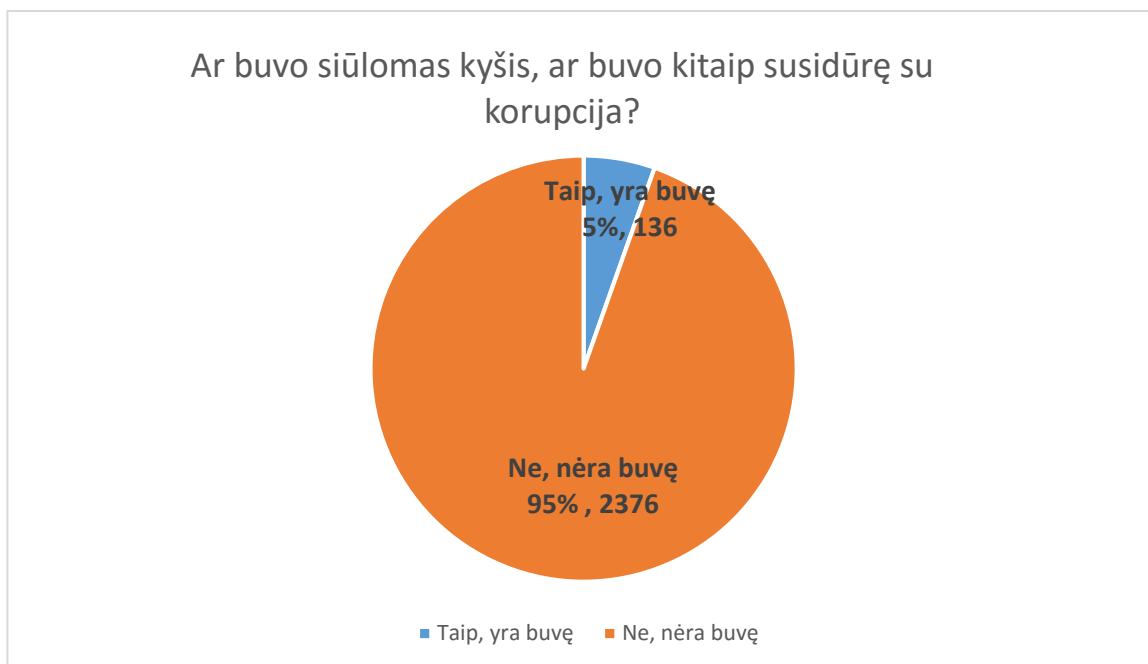
3% arba **69** – nurodė kad situacija, kai norima papildomai atsilyginti VMI darbuotojams / tarnautojams yra **paplitusi**.

5. AR RESPONDENTUI AR JO KOLEGAI BUVO SIŪLYTAS KYŠIS AR KITAIP BUVO DARBE SUSIDURTA SU KORUPCIJA?

95 % arba **2376** respondentai nurodė, kad **nėra buvę situacijų**, kai jiems ar jų kolegai buvo siūlomas kyšis ar buvo kitaip darbe susidūrę su korupcija.

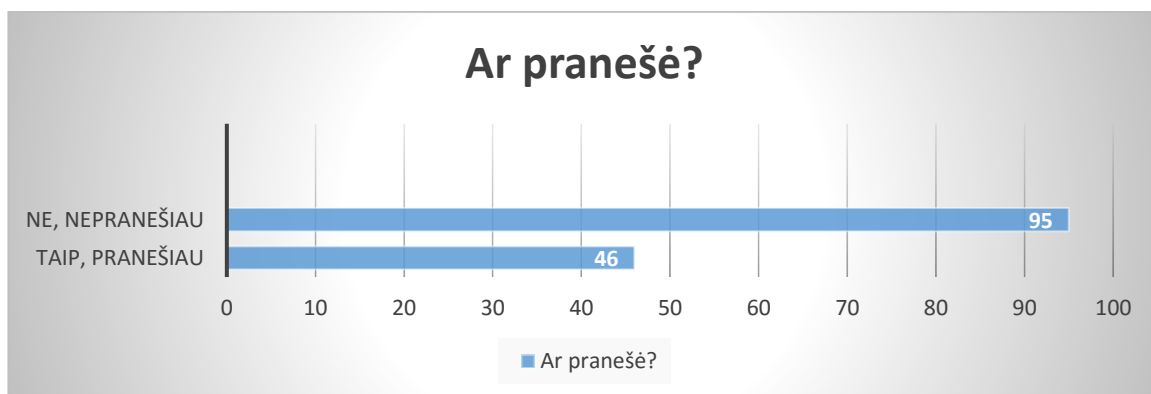
5 % arba **136** respondentai nurodė, kad **yra buvę** tokių situacijų, kai jiems ar jų kolegai buvo siūlomas kyšis ar buvo kitaip darbe susidūrę su korupcija.

Iš aukščiau nurodytų **5 %** arba **136 respondentų**, kuriems yra pasitaikę situacijų, kai jiems ar jų kolegai buvo siūlomas kyšis arba kitaip susidūrė su korupcija:

46 respondentai nurodė, kad apie šią situaciją **pranešė**.

95 respondentai nurodė, kad **nepranešė**.

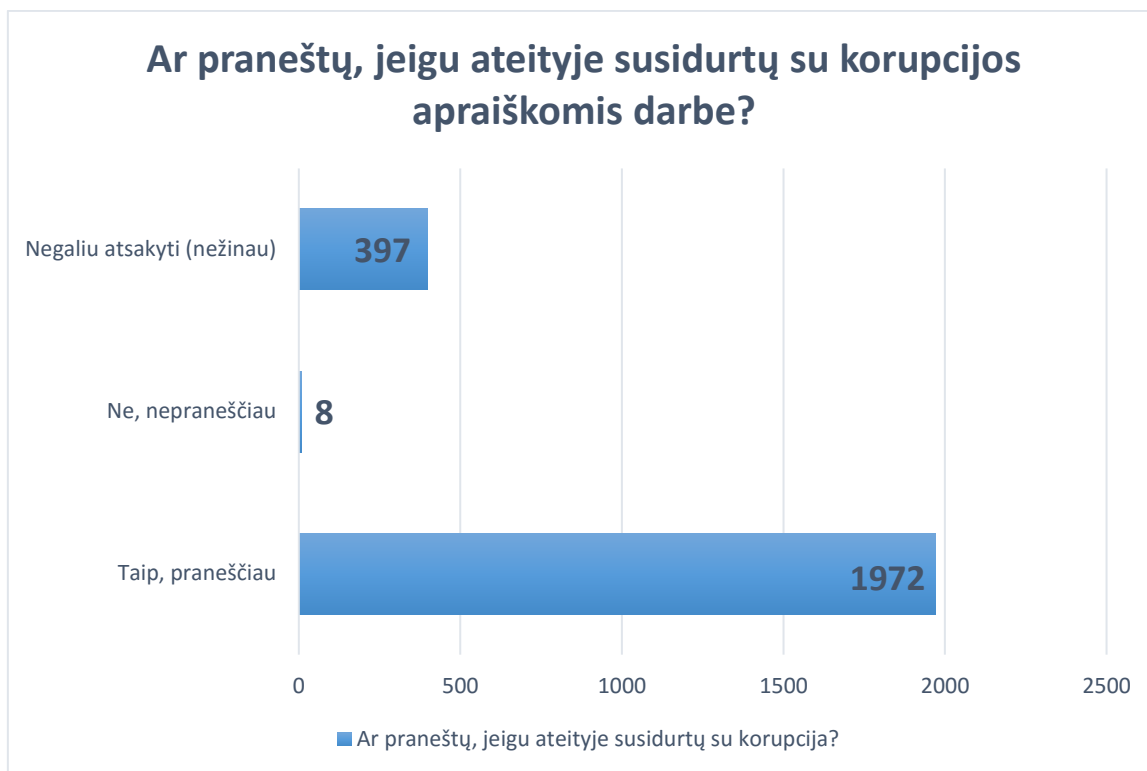
Tie, **kas nepranešė (95 respondentai)**, kad jiems ar jų kolegai buvo siūlomas kyšis ar buvo kitaip darbe susidūrę su korupcija, nurodė tokias galimas **priežastis, dėl kurių nepranešė** (galima buvo rinktis kelis atsakymo variantus):

Nežinojau kur pranešti	7
Nemačiau prasmės pranešti, nes su tuo susijusių asmenų vis tiek niekas nenusteisė	9
Tie, kas praneša, galų gale nukenčia skaudžiausiai	11
Visi žino apie tuos atvejus, bet niekas nepraneša	9
Atvejis toks nereikšmingas, kad apie jį nėra prasmės pranešinėti	54
Nenorėjau nieko išduoti, sukelti papildomų rūpesčių	5
Nebuvau įsitikinęs, kad tai - korupcijos atvejis	31
Sunku pranešti ir tam reikia laiko	6
Nesijaučiau saugus pranešdamas	11

Tie, **kas pranešė (46 respondentai)** apie pasitaikiusius atvejus, kai Jiems ar jų kolegai buvo siūlomas kyšis ar buvo kitaip darbe susidūrę su korupcija, nurodė, kad **apie tai pranešė**:

Vadovybei	10 arba 22 %
Tiesioginiam savo vadovui	33 arba 71 %
Kita	3 arba 7 %

6. AR RESPONDENTAI PRANEŠTŲ, JEIGU ATEITYJE SUSIDURTŲ SU KORUPCIJOS APRAIŠKOMIS DARBE?

Iš **2376** respondentų, nurodžiusių, kad nėra buvę situacijų, kai jiems ar jų kolegai buvo siūlomas kyšis ar buvo kitaip darbe susidūrę su korupcija, atsakė, kad **jeigu ateityje susidurtų** su korupcijos apraiškomis darbe:

1972 (tai sudaro **78,5 %** visų respondentų) - apie tai **praneštų**.

397 (tai sudaro **15,8 %** visų respondentų) - negali atsakyti (**nežino**) **ar praneštų**.

8 (tai **0,32%** visų respondentų) - **nepraneštų**.

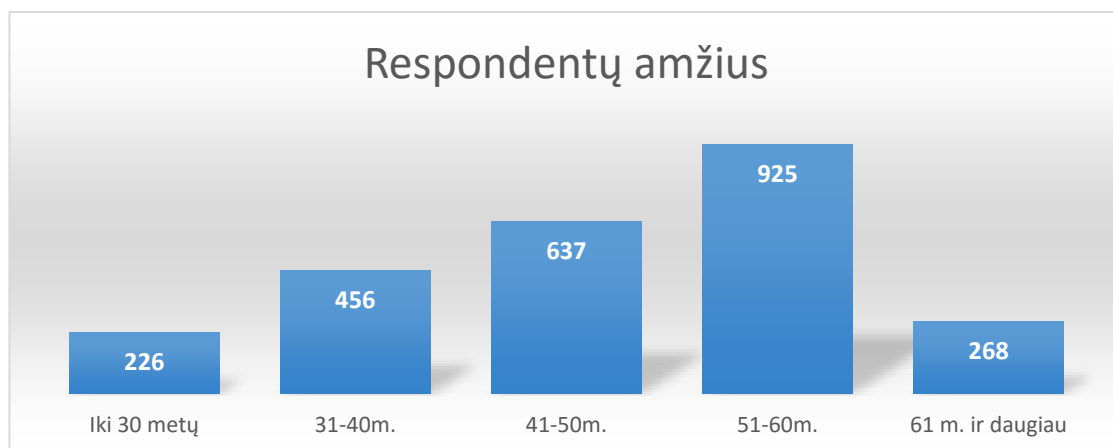
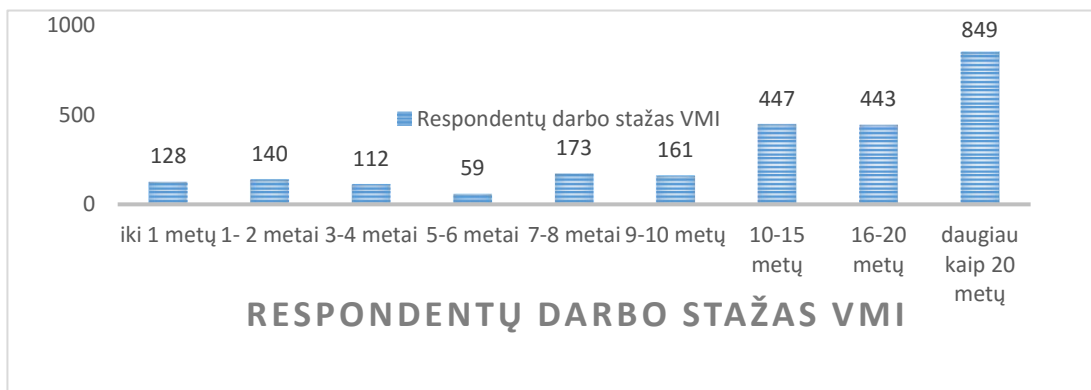
Tie, kas nurodė, kad praneštų (1972), pirmiausiai informuotų:

Vadovybę	184
Tiesioginį vadovą	1601 arba 81%
Specialiųjų tyrimų tarnybą	97
Kita	90

II DALIS

INFORMACIJA APIE RESPONDENTUS

Iš 2512 respondentų **1739** arba **69.2 %** respondentų turi 10-ties metų ir didesnę darbo patirtį.

Iš 2512 respondentų **2344** arba **93,3 %** respondentų turi aukštąjį išsilavinimą.

